

Kernpunten voor Remkes

Met groengasproductie kan stikstof emissie in rundveehouderij met 30 tot 40 % naar beneden.

Oproep:

Het is van belang om bij de aanpak van de reductie van de stikstof emissie alle mogelijkheden te benutten. Om dit moment wordt nog onvoldoende gebruik gemaakt van het vergisten van rundvee mest. Terwijl mono-mestgisting zorgt voor een aanzienlijke reductie van stikstof emissie tot wel tot 40% verlaagd kan worden. En daarnaast kan er uit rundveemest 1 miljard m³ groengas geproduceerd worden en tevens wordt de uitstoot van het broeikasgas methaan keten breed tot wel 80%. (1) Het is een bewezen techniek en er draaien in Nederland al meer dan 100 mono mestvergisters succesvol. Door de huidige regelgeving wordt echter slechts 5% van de mest vergist. In Friesland is een plan ontwikkeld voor grondgebonden bedrijven om coöperatief op lokale schaal mono mestvergisters te exploiteren. Door deze methode kunnen alle rundvee bedrijven, groot en klein, meedoen, hierdoor kan 95% van alle rundveemest vergist worden.

Mijn vraag is: Investeer in mono mestvergisting, het is al bewezen dat het werkt en Wageningen heeft de positieve effecten gevalideerd. Werk dit samen met minister Jetten verder uit en in Fryslan, gaan we op deze manier de stikstof opdracht grotendeels gerealiseerd worden. Reductie stikstofemissie voor de natuur, beperking broeikasgas voor het klimaat en groengas voor de energie crises. (Jetten (2))
De veehouder als groengas producent!

Noot voor de gedeputeerde:

Door natuurlijk verloop komt tot 2030 15% van het grasland beschikbaar.

In de laatste 7 jaar van 2014 tot 2021 is het aantal bedrijven met melkvee terug gelopen met 3.330; min 21 % (van 18.581 naar 15.251. 3)

Het aantal koeien bleef in die periode vrijwel gelijk, omdat de stoppende bedrijven werden overgenomen door de blijvers. De oppervlakte van de stoppende bedrijven ligt iets onder het gemiddelde, maar als de trend van bedrijfsbeëindiging doorzet en de overheid de stoppende bedrijven aankoopt zal daarmee de stikstof emissie in 2030 rond 15 % lager zijn.

Dus: geef de Provincies geld en instrumenten om stoppende bedrijven aan te kopen, stoppende bedrijven opkopen is een veel betere maatregel dan het uitkopen van boeren.

Door deze twee maatregelen is voor de rundveehouderij het doel van 50 % (45-55) reductie in 2030 haalbaar.

- 1) Rapport 1372 van WUR Onderzoekers Lukk Gollenbeek, Flavia Casu, Iris Huisman, en Nico Verdoes.
- 2) Zie citaten Jetten in Kamerbrief en Vaste Commissie EZK
- 3) Bron CBS